

GONIEC KRAKOWSKI

ODDZIAŁY: WARSZAWA, Krak. Przedmieście 9, —
NOWY SĄCZ, Jagiellońska 29, — SOSNOWIEC, ul.
Piłsudskiego 8. — ZAKOPANE, Krupówki.
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Rok I.

Nr. 21.

Kraków, wtorek 21 listopada 1939 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję manu-
skrypty będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej.

Zadośćuczynienie za bestjałskie mordy.

Banda Nowickiego przed sądem doraźnym.

Oto fatalne owoce, jakie wydała akcja kierowana z Londynu.
Angielski „Secret Service“ umaczała tu swoje palce.

Dnia 3 września został w Poznaniu zamordowany w bestjałski sposób 32-letni Niemiec Gerhard Grieger oraz jego rówieśnik Paul John. Mordu dokonał polski motloch, doprowadzony do szalu przez angielską politykę podżegawczą. Przed sądem poznańskim stanęło obecnie 14 osób, posądzonych o to, że brali udział w napadzie.

Podobnych wypadków morderstw i znęcania się nad Niemcami było bez liku. Wypadki te były o wiele straszniejsze, niż opisuje się to w sprawozdaniach, niż można sobie wyobrazić w najbardziej wybujałej fantazji. W międzyczasie odkopano tysiące zwłok zamordowanych, które były tu i ówdzie zakopane. Specjalna komisja lekarzy zajmuje się ustaleniem powodów śmierci tych ofiar angielskiej polityki podżegawczej. Ilu z tych zwłok nie zdołano jeszcze zidentyfikować? W samym Poznaniu, w jednej sali medycyny sądowej tamtejszego uniwersytetu leżą setki resztek ubrań zamordowanych, których właściciele są nieznanymi.

Potworne zajścia.

Podczas rozprawy toczącej się obecnie przed poznańskim sądem specjalnym odzwierciedla się tylko mały skrawek wstrząsających zajść, jakie miały miejsce podczas tych okropnych dni w Poznaniu. Angielskie podżegiwania i chępliwość byłego polskiego „rządu“ podburzały najniższe instynkty motlochu. Uzbrojone bandy chodziły pod ochroną policji przez ulice Poznania i urządziły nagonki na Niemców. Wystarczyło by kobieta — jak to się zresztą zdarzało, wieszła bieliznę, by zamordować ją i jej rodzinę, gdyż rzekomo dawała znaki niemieckim lotnikom.

40-letni Stefan Nowicki był jednym z głównych prowodyrów tego postępowania. Udawał t. zw. komendanta bloku OPL. — W Niemczech nazywa się go skromnie dozorca domowy dla obrony loniczej. Jako tak ważny funkcjonariusz czuł się na siłach zwłaszcza, że popierany był przez po-

licję, i otrzymał od niej polecenie „wyszukiwania szpiegów niemieckich“.

Przy dźwiękach hymnu angielskiego.

Jeden z świadków, Niemiec, sędzia okręgowy w stanie spoczynku Klabun, który tylko z trudem zdołał uratować swoje życie, ale zato został ciężko poturbowany, przedstawił sądowi w wzruszający sposób wstrząsające wydarzenia z niedzieli 3 września: Zaraz po południu ogłoszono przez megafony, że Francja i Anglia wypowiedziały Niemcom wojnę. Krzykliwy patriotyzm nie miał już granic. Na wszystkich ulicach grano angielski hymn i wznoszono jeden okrzyk za drugim na cześć „wielkich angielskich przyjaciół i sprzymierzeńców“.

Stefan Nowicki, który mieszkał ze sędzią Klabunem w jednym domu, postawił na oknie głośnik i nakręcił na całą siłę „God save the King“. Przedtem jeszcze wygłosił przemowę i uczył „szlachetnych towarzyszy broni“ oraz wzywał do zglądzenia „wszystkich niemieckich świń“! „Niedługo potem“ — powiada dalej świadek — Grieger, który był dozorcą i często mnie odwiedzał, zapukał do moich drzwi i powiedział: „Mam złe przeczucie, czuję się ciągle śledzonym najchętniej ociałbym uciec. Świadek poradził wtedy Griegerowi, by zatrzymał się, gdyż niedługo nadejdą Niemcy — a ucieczka nie miałaby szans powodzenia. Dopiero przed południem zastrzelono sześciu członków Narodu Niemieckiego, którzy próbowali przez ucieczkę uchronić się.“

Także niemiecki monter John przyszedł po południu na chwileczkę do świadka. Jego ostatnie słowa, gdy się żegnał ze sędzią były: „Jestem tak strasznie zmęczony, idę teraz do łóżka i prześpię się bardzo długo!“

Podły podstęp.

W międzyczasie już się ściemniło. Zapukano do drzwi dozorcę Griegera. Przed drzwiami stał Nowicki i zażądał w ostrym tonie, by od razu skontrolować gaz, gdyż się tam ktoś krząta. Grieger wszedł na dach, poświecił sobie latarką, jednak niczego nie mógł znaleźć. Nic nie podejrzewając zeszedł znowu nadół i stanął nagle przed wzburzoną tłumem, który pod kierownictwem Nowickiego krzychał: „To jest ta niemiecka świnią, który właśnie na dachu dawał sygnały niemieckim lotnikom! Jazda z nim pod ścianę! Krwiożerczy tłum wyjąc odprowadził nieszczęsnego Griegera do pobliskiego niemieckiego gimnazjum im. Schillera. Tam otrzymał on pierwsze ciosy. Dwa wysrzyły oddane z tyłu trafiły go, ale nie usunęły od razu. Następnie spadł na niego potok razów i kopnięć, aż prawie niezwywego pozostawili na ziemi. 19-letni Kazimierz Kapeczyński obok Nowickiego najbardziej bestjałski prowodyr podczas tego masakrowania i 21-letni Pawłowski wykopali na drugiej stronie ulicy grób, gdzie chcieli zakopać Griegera żywcem. Pawłowski chwycił Griegera i zawlókł go za włosy przez bruk uliczny do dołu. Co się potem stało, nie jest żadnym wymysłem fantazji, ale rzeczywistym faktem, stwierdzonym przez śledztwo medycyny sądowej — i przez przyznanie się oskarżonego Pawłowskiego.

Zabity łopatą

Zanim Pawłowski pogrzebał zabitego Griegera, przeszkukał jeszcze jego kieszenie, aby sobie przywłaszczyć ewentualne rzeczy wartościowe. Grieger, który jeszcze żył, poruszył się. — A co się teraz stało? Pawłowski chwycił za łopatę i tak dągo uderzał nią w umierającego, aż ten nie dawał już żadnego znaku życia.

W jaki sposób ten młody człowiek, któ-

ry przed sądem zrobił wrażenie niezwykle dobre, i który płacząc oświadczył: „Popelnilem czyn barbarzyński i żałuję go“, doszedł do tego bestjałstwa? Za mordercę Pawłowskim stała angielska klika i współwinni, wleczni podżegiwacze sprawliwego pokoju. Ich pleśni nienawidli zatruli tego człowieka, uczynili go mordercą i złoczyńcą okradającym trupy.

Na ulicach długo jeszcze rozbrzmiewał hymn angielski przy wtórze motlochu.

Dwukrotnie pogrzebany.

„Chcę dobrze wyspać się“, powiedział Paul John, gdy pożegnał się z Klabunem. Leżał i spał. Zmęczony po ciężkiej pracy, nie wiedział o niczym, co na dworze się działo. Podczas snu usłyszał nagle głośny hałas. Tłum dobijał się do jego drzwi. — „Otwierać świnię niemiecką!“ i kaci już wtargnęli do jego sypialni. Nowicki i Kapeczyński, ścignęli go z ózka, wlokąc go tą samą drogą aż do muru gimnazjum niemieckiego, dokąd niedawno musiał się udać Grieger.

John, tak samo jak Grieger, padł ofiarą rozbewstwieńca tłumy. Na miejscu zbrodni został pogrzebany razem z Griegerem. W nocy wygrzebano w tajemnicy oba trupy. Złoczyńcy w obliczu wątpliwych wiadomości o zwycięstwie, obawiali się wykrycia zbrodni. Zagrzebali więc swoje ofiary z innymi zamordowanymi Niemcami na cmentarzu św. Mateusza. Tu odnaleziono trupy. Na podstawie pokaleczeń, powstało podejrzenie, że Grieger i John padli ofiarą tych samych złoczyńców.

Sadystyczne postępowanie Nowickiego zostało wykryte przez oświadczenie 27-letniej Gerdy Clemens. Także i ona podobnie jak i radca sądowy Klaur, została w niedzielę przez Nowickiego i jego współwinników zaaresztowana i wyciągnięta wprost z łóżka. Nowicki odpowiedział gło-

śnym szyderczym śmiechem i słowami: — „Tam gdzie ty się dostaniesz, niemiecka świnię, nie potrzeba żadnej sukni“. „Już stałam przy tym samym murze, gdzie Grieger i John zostali zamordowani“ — tak opowiada świadek — „i tylko cudem uszłam z życiem w ostatniej minucie“.

Wstrząsające wyniki badania.

Dr. Hallermann, docent medycyny sądowej na uniwersytecie berlińskim, wypowiedział się na podstawie zdjęć jako rzeczoznawca o przyczynie zgonu i rodzaju ran zamordowanych Niemców Griegera i Johna. Obok poważnych ran na skroniach i w tyle głowy, stwierdzono u Griegera tak ciężką ranę kłutą lewego oka, że nawet mózg został uszkodzony. Także zdołano stwierdzić złamanie górnej szczęki i zranienie nozdrzy. Poza tem zanotowano obecność kuli w ciele i strzał w plecy.

Krtań zamordowanego Johna została przekłuta ostrym narzędziem, i to z taką gwałtownością, że nawet ucierniał kręgosłup. Ciosy, jakie ten nieszczęśliwy otrzymał, musiały być — według orzeczenia — straszniejsze od tych, jakie stwierdzono u zabitego Griegera. Górna warga była rozcięta aż do nasady nosa, a górna szczerka była całkowicie rozbita. Według wszelkie-

go prawdopodobieństwa, sprawcy wylamali swej ofierze także złoty mostek. Prawe ucho było dosłownie oderwane. Prócz tego wykryte na zwłokach ranę od kuli rewolwerowej na lewej kości ciemieniowej. Wobec złamania licznych żeber, musiano dalej wyciągnąć wniosek, że deptano po Johnie, leżącym już na ziemi.

Główni sprawcy zbiegli.

Na ławie oskarżonych zasiada dwunastu mężczyzn i dwie kobiety, wśród nich żona głównego przywódcy Nowickiego. Jemu samemu udało się 9 września wspólnie z Kazimierzem Kapeczyńskim uciec, zanim jeszcze wkroczyli Niemcy, którzy obsadzili Poznań dnia 11. września. Gdy lotnicy niemieccy pojawili się już nad Poznaniem, w ludność ciągle jeszcze wstawiano, że są to Anglicy, przednia straż olbrzymich eskadr, które położyły Niemcy w gruzach i uroturja „zwycięskiej“ polskiej armii drogę do Berlina. Nowicki mający przecież stosunki z urzędowymi placówkami polskimi, które były nieco lepiej poinformowane, nie wierzył jednak temu kłamstwu. Z tego powodu porzucił swoją rodzinę i uciekł ze swymi współwinnikami.

Pozostali ci, którzy byli podejrzani o to, że owego wieczora 3 września uczestniczyli w zamordowaniu Griegera i Johna.

Przedewszystkiem pozostał oskarżony Pawłowski, który w zupełności przyznał się do tego, że znęcał się nad Griegerem i że zamordował go łopatą. Pawłowskiego skazano za morderstwo na śmierć 7-mlu dalszych oskarżonych, wśród nich uczniów i czeladników w wieku od 17—19 lat, obalanych młodocianych współwinników, skazano na kary więzienia do 4 lat. Szczęśliwie oskarżonych, którym nie można było zaprzeczyć, że przebywali na miejscu straszego czynu tylko jako widzowie, uwolniono z braku dowodów.

„Simon Bolivar“ wjechał na miny brytyjskie.

Ponad sto osób padło ofiarą brytyjskiej lekkomyślności. — Opodal zatoneły dwa mniejsze statki.

Amsterdam, 21 listopada. — Holenderski parowiec pasażerski „Simon Bolivar“ wjechał na minę angielską i zatonał. Około stu osób załogi straciło życie. Dwa inne statki wjechały w tem samym miejscu na minę.

Prasa amsterdamska przynosi dalsze szczegóły tej katastrofy. Wynika z nich bezpodstawnie twierdzenia admiralacji brytyjskiej, jakoby nie wiedziano o istnieniu tych min.

Przepełniony okręt — jak donosi „Telegraaf“ — wyjechał z Ymuiden do Downs gdzie rzekomo ma być jedyna baza niepodominowana. W pobliżu statku ogniowego „Sunk“, przy niesprzyjającej pogodzie „Si-

mon Bolivar“ najechał na minę angielską. W podobnych warunkach zatoneły dwa inne statki. „United Press“ podaje, że holenderski statek, ratując te dwa okręty, najechał na minę.

Miejsca zatonięcia wspomnianych trzech okrętów leżą w odległości ćwierć mili.

„Telegraaf“ donosi, że na pokładzie „Simon Bolivara“ było 265 pasażerów oraz 135 członków załogi. Według ostatnich wiadomości uratowano 310 osób. Należy jednak liczyć się z zaginionym 100 osób, które znajdowały się na pokładzie okrętu „Simon Bolivar“.

Dwa neutralne statki padły ofiarą angielskiej wojny morskiej.

Włoski i szwedzki parowiec wjechały na miny. Wielka liczba ofiar w ludziach

Amsterdam, 21 listopada. Według doniesień „Press Association“, w niedzielę rano najechał włoski parowiec „Grazia“ w odległości 7 mil od angielskiego wybrzeża na minę i w kilka minut potem utonął.

Pięciu członków załogi zginęło wskutek eksplozji. Dwa okręty, które podążyły na pomoc ofiarom, uratowały zaledwie 29 ludzi. Uratowani mieli być wysadzeni na ląd, wyrazili jednak życzenie pozostawienia ich na okręcie. Piętnastu członków załogi i zwłoki jednego marynarza w ciągu dnia wysadzono w jednym z portów południowego wybrzeża Anglii. Okręt ratunkowy i samolot czyniły dalej poszukiwania na miejscu wypadku. Znalaziono jednak tylko resztki włoskiego okrętu.

W niedzielę przywieziono ponadto na wybrzeże 22 członków załogi angielskiego parowca „Blackill“, który w tych samych warunkach, jak „Simon Bolivar“ najechał na minę.

„Press Association“ donosi dalej, że 13 żyjących członków załogi szwedzkiej pa-

rowca „Borjesson“ w nocy z niedzieli na poniedziałek przywieziono do portu nad wschodnim wybrzeżem angielskim. — Ośmiu członków załogi tego okrętu poniosło śmierć wskutek eksplozji, w czasie, gdy okręt najechał na minę w przybrzeżnych wodach.

Plaga angielskich min pływających.

Bruksela, 21 listopada. Panujący w ciągu 48 godzin nad wybrzeżem belgijskim huragan, rozrzucał wiele min angielskich. I tak u wybrzeża obok Blankemberger pływały dwie miny, w la Penne i Middelkerke po jednej, zaś u brzegu koło Wandelaar większa ich ilość.

Również w innych okolicach wybrzeża Belgii zaobserwowano miny, które następnie zniszczyły władze wojskowe. Przybyły w niedzielę do Ostendy statek rybacki, widział miny obok wjazdu do portu. Z tego powodu wjazd do portu zamknięto.

Straszne stosunki w angielskich więzieniach.

Nieludzkie traktowanie zmusza do rewolt. — Bezpodstawnie aresztowanego angielskiego faszystę dręczono okrutnie przez 8 tygodni.

Amsterdam, 21 listopada. W ciągu ostatnich 14 dni došlo w licznych więzieniach angielskich do poważnych incydentów i rewolt, których powodem było nieludzkie traktowanie więźniów. „Newe Chronicle” i inne gazety angielskie musiały wielokrotnie donosić o buntach w więzieniach, które wybuchły w różnych częściach Anglii.

Wszystko wskazuje na to, że zwłaszcza więźniów w więzieniu w Bristolu straszliwie dręczono, ponieważ w ciągu dwóch tygodni tam właśnie wzburzenie dwukrotnie znalazło ujście w gwałtownych rewoltach, które — jak „Daily Express” donosił w niedzielę — musiano stłumić przy użyciu broni.

Podobne męczarnie, które znamy ze sprawozdań, a kolidujące z prawem narodów, jak n. p. wrzucenie do więzienia członków konsulatu niemieckiego w Glasgowie, musieli znieść także liczni członkowie brytyjskiej Partii Faszystowskiej,

których wrzucono do więzienia w chwili wybuchu, a nawet przed wybuchem wojny. „Yorkshire Post” wymienia 5 takich wypadków i donosi, że trzech zwolenników Mosleya jeszcze dzisiaj przebywa w więzieniu. Ten sam dziennik zamieszcza sprawozdanie pewnego po 8-miu tygodniach wypuszczonego z aresztu faszysty brytyjskiego, które stanowi przykład nieludzkiego traktowania i strasznych stosunków w więzieniach brytyjskich.

Według sprawozdania w „Yorkshire Post”, własni rodacy aresztowali tego brytyjskiego faszystę już na 2 dni przed (i)

wybuchem wojny. Faszyste nie pozostawiono nawet czasu na pożegnanie się z żoną. W ciągu całego 8-mio tygodniowego aresztu trzymano go w pełnej robactwa cell, do której nie dochodził ani jeden promień światła dziennego. Dwukrotnie zamknięto go na 5 godzin w lochu, który był tak wleki, że można było w nim jedynie stać. Dopiero po trzech tygodniach i po szeregu protestów, wręczono mu akt oskarżenia, w którym zakomunikowano, że władze brytyjskie poleciły aresztować go, ponieważ z góry przypuszczano, że on rozwijałby działalność wroga państwu. Faszysta odrzucił jednak to oskarżenie, które najwidoczniej wygotowano przeciw niemu dlatego, ponieważ w 1934 r. przebywał 11 miesięcy w Niemczech. Gdy w końcu wypuszczono go, nie podano żadnych dalszych powodów jego aresztowania, jak również powodów jego zwolnienia.

Nowe straty Anglii na morzu.

Londyn, 21 listopada. Jak donoszą, pod koniec ub. tygodnia brytyjski statek towarowy „Torchbearer” wjechał u wschodnich wybrzeży Anglii na minę i zatonał. Z póródr 13 członków załogi 4 pozostali przy życiu, przybyli do jednego z portów angielskich. O losie innych członków załogi brak wszelkich wiadomości. Uratowani rozbitkowie odnieśli poważne obrażenia. Ponadto zatonał parowiec francuski, a dwa mniejsze statki brytyjskie zostały uszkodzone. Łącznie więc pod koniec ub. tygodnia zatonało u wschodnich wybrzeży 7 statków wskutek wybuchu min, zaś dwa uległy uszkodzeniu.

Londyn, 21 listopada. Na morzu Północnym zatonał kuter rybacki „Wigmore” z 16-to osobową załogą.

Zagrzeb, 21 listopada. Jeden z najbardziej nowoczesnych statków „Jugosłowiańskiego Lloyd”, parowiec „Carica Milica”, o pojemności 9.950 ton, wjechał w sobotę u południowego wybrzeża Anglii na minę i zatonał. Parowiec miał na swym pokładzie węgiel, transportowany z Londynu do Dubrownika. Całą załogę zdołano uratować.

Płetrzą się trudności przed żeglugą holenderską z powodu wojny angielskiej.

Amsterdam, 21 listopada. — Jak dalece jest utrudniona żegluga państw neutralnych z powodu blokady angielskiej, świadczy doniesienie „Telegraafu”, według którego holenderski parowiec linii wschodnio-azjatyckiej „Oranje” (20.000 ton), który jutro ma odpłynąć z Lizbony drogą obok Przylądka w kierunku Jawy, po przybyciu do Indji Holenderskich zostanie zatrzymany w Sarabaja. Dalsze losy trzech innych okrętów pasażerskich towarzystwa „Stoomvaart Mij. Neederland” zależą od możliwości przejazdu. Ta wielka stocznia holenderska utrzymywała dotychczas komunikację między Jawą a Lizboną za pośrednictwem wielkich statków. W Lizbonie przeładowywano transporty i przewożono je do Holandji statkami mniejszemi. Obecnie, jak się zdaje, nawet i ten sposób natrafi na trudności.

Pocztę do Rzeszy zajęta na okrętach amerykańskich.

Waszyngton, 21 listopada. — Departament stanu podał do wiadomości dalsze wypadki zajmowania ze statków amerykańskich poczty, przeznaczonej dla Rzeszy, przyczem zaznacza, że tego bezprawia dopuściły się angielskie okręty kontrolne. W ten sposób w dniu 11 października br. zrabowano 368 worków poczty z pokładu parowca „Black Torn” należącego do linii okrętowej „Diamond” oraz 700 worków poczty w dniu 6 listopada z pokładu parowca „Exeter”, należącego do linii „American Export”.

Ten ostatni wypadek miał miejsce w cieśninie gibraltarskiej.

Hore Belisha wyraża swój „podziw” dla armji francuskiej.

Bruksela, 21 listopada. — Żydowski minister wojny Hore Belisha podczas swojej inspekcji armji angielskiej w półn. Francji odwiedził także i oddziały francuskie i wyraził swój „podziw” dla armji francuskiej. Armja francuska, tak mówił przedstawiciel Judy, jest najlepszą armją świata. Myślał przy tem zapewne, że jest ona także jedyną armją, która dzięki uległości rządu paryskiego walczy dla interesów brytyjskiej finansjery oraz światowego żydostwa. Przy takiej sposobności żaden żyd nie szczędzi pochwał.

Pomyślny przebieg rozmów między Japonją i Rosją.

Szczegóły regulacji konfliktów granicznych na Dalekim Wschodzie ustalone. — Zgodność poglądów na podstawy ugody handlowej.

Moskwa, 21 listopada. Toczące się od dłuższego czasu między komisarzem spraw wewnętrznych Molotowem, a japońskim ambasadorem w Moskwie Togo, rokowania o sowiecko-japońską ugodę z dnia 16 września i zażegnanie konfliktu granicznego mandżursko-mongolskiego, zostały zakończone w niedzielę.

W toku tych rokowań ustalono modus vivendi w sprawie zadań mieszanej komisji granicznej, która na terenach ostatnich konfliktów nad jeziorem Buir-Nor wytyczy linie graniczne między Mandżukuo a Mongolją zewnętrzną. Komisja, składająca się z dwóch przedstawicieli Unji Sowieckiej i Mongolji zewnętrznej oraz dwóch przedstawicieli Japonji i Mandżukuo, w czasie najbliższym rozpocznie obrady w Techita. (Tereny sowieckie na wschód od jeziora Bajkał nad kolejną

transsyberyjską). Dalsze obrady komisji mieszanej odbędą się w Charbinie.

Oficjalny komunikat o powołaniu do życia tej sowiecko-japońskiej komisji granicznej jest charakterystyczny, bo pomiędzy Molotowem a japońskim ambasadorem nastąpiła wymiana zdań o zasadniczych podstawach, które należałoby wziąć pod uwagę przy ugodzie handlowej sowiecko-japońskiej. Ta wymiana zdań wykazała całkowitą zgodność poglądów obu stron.

Powstanie przeciw angielskim gwałtom w Waziristanie wzrosło.

Moskwa, 21 listopada. Jak donosi „Tass” ostatnio wybuchło powstanie ludności Waziristanu objęło już wszystkie plemiona tubylców. Nie zważając na brutalne postępowanie angielskich ekspedycji karnych, ludność Waziristanu prowadzi dalej

ostrą walkę przeciw brytyjskim wojskom. Powstańcy dokonują ataków na najważniejsze arterje komunikacyjne i próbują wysadzać mosty, wylapywać policję brytyjską oraz niszczyć brytyjskie fortyfikacje.

„Jedynie w historii”.

Uznanie dla niemiecko-rosyjskiego układu gospodarczego wyraża „Politika”.

Białogród, 21 listopada. W związku z zawartym niedawno w Moskwie niemiecko-rosyjskim układem gospodarczym „Politika” zaznacza, że ten układ jest jedynym w historii z trzech powodów:

- 1) z powodu szybkości, z jaką został zawarty,
- 2) z powodu olbrzymiej ilości umów, zawartych w nim,
- 3) z powodu wielkoduszności, jaką obde strony okazały z okazji pertraktacji.

Angielski parowiec „Pensylwanja” zatopiony.

Londyn, 21 listopada. Według doniesień Reutersa, angielski parowiec „Pensylwanja” o pojemności 4.258 ton, został zatopiony w wyniku nieprzypadkowych działań bojowych. Załogę uratowano.

Anglja podburzyła Hindusów na Mahometan.

Amsterdam, 21 listopada. — Reuter donosi z Sukkur w Indjach Brytyjskich, że w niedzielę przyszło tam do poważnego starcia między Hindusami i Mahometami, w ciągu którego padło 11 zabitych i 23 rannych. Skoro Anglicy rozsyłają tę wiadomość na cały świat, to sądzą, że złożyli nowy dowód na to, jak konieczne jest ich panowanie w Indjach, oraz że nie można dać tubylcom praw politycznych, których domagają się, ponieważ w takim wypadku mordowałyby się wzajemnie. W rzeczywistości wyzyskiwacz brytyjski podsyca wewnętrzne przeciwieństwa kraju i podburza fanatyzm, wierny swemu do stuleci stosowanej zasadzie „Dziel i panuj”. Liczba jednak Hindusów, którzy poznali się na nieuczynnych praktykach Albionu, potężnie wzrasta i w niedługim czasie będzie przeważająca.

Wzorowa organizacja zaopatrzenia w żywność.

Peruwiańscy profesorowie o kwestji żywienia Rzeszy.

Rio de Janeiro, 21 listopada. Z podróży po Niemczech, przybyli tu na pokładzie belgijskiego parowca „Pirjapolis” peruwiańscy profesorowie Arneaz i Cacares.

Przedstawicielom prasy brazylijskiej oświadczyli oni, że dwumiesięczny pobyt w Niemczech wywarł na nich potężne wrażenie. Ich podróż, poświęcona poznaniu szkolnictwa Rzeszy, zaprowadziła ich również do Berlina. Pod żadnym względem Berlin nie czyni wrażenia stolicy państwa, które prowadzi wojnę. Życie Berlina toczy się zupełnie normalnie. Teatry i kina cieszą się niezwykle silną frekwencją. Nie odczuwają się podczas ich pobytu ani rezu syreny alarmowe.

O stanie żywienia Rzeszy wyrażili się obaj profesorowie bardzo przychylnie. — Szczególnie dodatnio wypłynął na nich oblaw, że rozdział żywności jest równomierny. Nie czyni się żadnych różnic między ludnością zamożną i biedniejszą. Podczas wojny doszły władze niem. do takiej sprawności, że każde z państw powinno je naśladować. Posiłki w Niemczech są nadzwyczaj pożywne. Nauka bowiem dowiodła, że właściwe odżywienie organizmu nie polega na przeładowaniu żołądka różnorodnymi potrawami.

Norwegja poznała się na obłudzie angielskiej.

Oslo, 21 listopada. — Zachodnio-norweskimi dziennik „Sendnes Jaerens Avis” roztrząsa angielskie twierdzenie, jakoby wielki norweski parowiec-cysterna „Arne Kjøde” został storpedowany przez Niemców bez uprzedniego ostrzeżenia, w następujących słowach: „Czy nie jest rzeczą wygodną od czasu do czasu zrzucić winę na Niemców? Okręt płynął z Ameryki do Danji z ładunkiem ropy, a musiał przybić do portów angielskich celem poddania się kontroli. Droga z Danji do Niemiec jest krótka i bezpieczna, ropa mogłaby być przewieziona przez granicę, ale by mieć okazję do oskarżenia Niemców, storpedowanie „musiało nastąpić bez poprzedniego ostrzeżenia”. Czyż nie jest to najprostszym sposobem wyjaśnienia stanu rzeczy?

Niemcy musieliby być naprawdę więcej niż szaleni — oświadcza dziennik — aby storpedować norweski okręt, wiozący ropę dla Danji, bo przez to ściągłyby na siebie oburzenie całego świata, nie wzamian nie korzystając”.

Angielską obłudę jeszcze silniej podkreśla się przez umieszczenie w tekście obrazków: „Chamberlain jako pierwszy faryzeusz, Churchill jako drugi”.

Protest Belgji przeciwko trwałemu naruszeniu neutralności przez lotników angielskich.

Bruksela, 21 listopada. Agencja Belga donosi z Londynu, że belgijski ambasador w Londynie wniósł protest w tamt. ministerstwie spraw zagranicznych, z powodu częstych przelotów samolotów angielskich nad terytorjum belgijskim.

Departament stanu USA ostrzega przed podróżowaniem do Europy.

Waszyngton, 21 listopada. Departament stanu ogłosił zastrzeżenie przepisów, dotyczące przejazdu obywateli amerykańskich przez europejskie strefy niebezpieczeństwa. Obecnie jest jeszcze tylko dozwolona w szczególnych okolicznościach jedna jedyna możliwość podróży przez strefy niebezpieczeństwa. Z okrętów państw prowadzących wojnę wolno korzystać tylko wtedy, jeśli niema żadnych innych możliwości przejazdu.

Ponad 20.000 Niemców z Łotwy powróciło do starej ojczyzny.

Ryga, 21 listopada. Jak donoszą w związku z przesiedleniem niemieckiej grupy narodowej z Łotwy do Rzeszy, do dnia 19 listopada przeszło 20.000 Niemców opuściło Łotwę. Tem samym przesiedliła się już prawie trzecia część zamieszkałej tam niemieckiej ludności.

Rozpaczliwa walka rządu francuskiego z „defetyzmem”.

Bruksela, 21 listopada. Wobec coraz silniej wzrastającego niebezpieczeństwa, jakim dla francuskiego frontu wewnętrznego jest t. zw. „defetyzm”, rząd wydał nowe zarządzenia, które dają mu daleko idące pełnomocnictwa do występowania z całą surowością i bez dużej procedury.

Studenci w USA mają być nadużywani dla celów brytyjskich.

Metody King Halla jeszcze niedość zużyte. — Tym razem „żołnierz” Davis interesuje się amerykańskimi sportowcami.

Nowy Jork, 21 listopada. Anglicy nadal jeszcze usilnie starają się wszędzie wynaleźć głupich, którzyby się dali nadużywać dla celów brytyjskiej wojny. Niema wobec tego żadnego terenu, na którymby agenci angielskiego ministerstwa nie starali się „łowić kłamstwa po ciemku”.

Kenneth Olson, dziekan wydziału dziennikarskiego Northwestern-Universität wykrył teraz nowy brytyjski trick propagandowy, zapomocą którego studenci USA mieli być nadużywani dla celów angielskich. Olson opowiadał, że kilku studentów i trenerów piłki nożnej jego uniwersytetu otrzymało od angielskiego „żołnierza” imieniem Davis listy, w których tenże Davis prosi o przesłanie programów meczów footballowych pomiędzy poszczególnymi uniwersytetami w USA, gdyż brytyjscy żołnierze „są bardzo zainteresowani amerykańskimi piłkarzami i amerykańską mło-

dzieżą”. Maskowany jako żołnierz Davis jest agentem brytyjskiego ministerstwa kłamstwa, jednak nie wykazuje nadzwyczajnej zręczności, ani nie jest obdarzony szczególną fantazją i miał naprawdę pecha. Olson był przypadkowo na meczu piłkarskim urządzonym przez uniwersytet Wisconsin, gdzie mu jeden z trenerów pokazał taki list „żołnierza” Davisa. Olson od razu ze zdumieniem i uśmiechem stwierdził, że Davis, który widocznie posiada bardzo dużo czasu pisał podobne listy do wszystkich uniwersytetów.

Anglia złamała słowo dane państwu neutralnym.

Berlin, 21 listopada. — Pomimo licznych zapewnień brytyjskich, że interesy gospodarcze państw neutralnych będą ogólnie traktowane, niema końca skargom krajów neutralnych na najpoważniejsze utrudnienia ich komunikacji handlowej i życia gospodarczego, wskutek brytyjskich metod prowadzenia wojny morskiej.

Tak np. sztokholmski „Svenska Dagbladet” pisał niedawno w artykule wstępnym, że Anglicy rzeczywiście nie traktują handlu i żeglugi w „aksamitnych rękawiczkach”. Podczas gdy państwa neutralne od wielu tygodni czekały napróżno na urzeczywistnienie częstych brytyjskich obietnic przyspieszenia kontroli kontrabandy i usunięcia możliwie w największej mierze trudności stawianych neutralnej żegludze

handlowej, obecnie ze zrozumiałych powodów stają się coraz wyraźniejsze głosy, domagające się energicznego stanowiska wobec Anglii.

Tak pisała przed kilku dniami holenderska gazeta „De Waag” w Hadze, że Holandia walczy obecnie o swe istnienie i może domagać się przynajmniej tego, aby jej było wolno własnymi statkami wywozić własne produkty. Dziennik podkreśla

przytem dosłownie: „Musimy przejść prosto do tego, aby wysłać nasze okręty z konwojami i my zawiadomimy o tych konwojach w języku angielskim wszystkie rzadki drogą radiotelegraficzną. Jeśli jednak takie transporty, chronione przez naszą flagę wojenną, zostały znowu zajęte przez angielską przemoc, wówczas byłoby to oczywiście naruszeniem prawa narodów, które wyraźnie osłabiłyby stanowisko Anglii, zwłaszcza wobec Ameryki. Jeśli obecnie, osobno albo wspólnie z innymi państwami neutralnymi, nie pokażemy naszych zębów, wówczas nasz kraj będzie jednym z pierwszych krajów, który załamie się wskutek wyczerpania”.

Zagadkowa eksplozja.

Nowy Jork, 21 listopada. — Zagadkowa eksplozja zdarzyła się na panamskim okręcie tankowym „Mowinowal” o pojemności 11 tysięcy ton, w przystani w Bayonne koło Nowego Jorku. Okręt został ciężko uszkodzony. Eksplozja nastąpiła podczas oczyszczania okrętu. Oprócz eksplozji kursują najrozszybsze przypuszczenia, a między nimi także pogłoska, według której eksplodowała bomba. Wiadomość wskazuje na to, że „Mowinowal” należała do filii „Standard Oil Company” w New Jersey w Panamie. Firma ta nie podlega amerykańskiej ustawie o neutralności, a statki jej mogą zawiązać do portów państw wojujących.

W Londynie zabrakło...lasek.

Rzym, 21 listopada. — Na niesamowite wewnętrzne stosunki w Anglii rzuca ciekawą wiadomość podana przez agencję „Stefanigo”, według której w Londynie zabrakło lasek. Jako przyczynę tego pismo podaje, że laski stanowią dobrą broń dla tych, którzy przebywając w późnych godzinach nocnych na ulicach są narażeni na niebezpieczeństwo rabunku. — Może i tym razem przerażeni londyńczycy udaliby się pod opiekuńczy parasol Chamberlaina!

Z DNIA.

Oszczędzać koni!

(wd) Stosunek człowieka do konia jest długi na wsi a inny w mieście. Na wsi ludzie żyją bliżej zwierząt, to też tam trafiają ma większe zrozumienie potrzeb zwierzęcia, a przedewszystkiem konia, niż w mieście. Konia na wsi jest towarzyszem pracy. Chłop zdaje sobie sprawę z tego, że koniowi w znacznej części zawdzięcza plony, zbierane z pola, to też dba o niego przez cały rok, oszczędzając go ile się tylko da.

W mieście koń także oddaje wielkie usługi, zwłaszcza obecnie, kiedy, skutkiem działań wojennych, nie możemy korzystać z usług samochodów ciężarowych i taksówek. Koń zastępuje tutaj silnik. Ale stwierdzić należy z ubolewaniem, że nakłada się na niego nieraz zadania uprost niewykonalne. Serca ludzkie jak gdyby stwardły pod wpływem okropnych skutków wojny i stały się nieczułe na ból i mękę zwierzęcia.

Nieraz widzi się, jak stary, dychawiczny koń pod batem szarpie się przy przeladowanym wozie, który utknął w błocie, i nie może go wyciągnąć. Nieludzki woźnica nie zdaje sobie sprawy, że koń nie da rady wyciągnąć wozu z błota i sędzi, że biciem zmusi konia do dokonania pracy. Czasem udaje się koniowi szarpnąć wozem i wyrwać go z błota, ale oplaca on ten wysiłek stratą resztek sił i niebawem dokonuje nędznego żywota i zostaje odwieziony przez rakażca.

Widok ten oburza ludzi, którzy muszą na to patrzeć, ale niezawsze interwencja postronnych widzów pomaga biednemu koniowi. Trafia się, że złośliwy woźnica wyładuje się w przeraźliwych przekleństwach, sygnalizując na głowy tych, którzy próbują skłonić woźnicę do innego traktowania konia. Niezawsze jest pod rękę policjant, któryby mógł przekonać niehumanitarnego woźnicę, że musi inaczej dokonać zadania, że musi postarać się o drugiego konia do pomocy.

Należałoby zatem zaapelować do wszystkich, którzy mają z końmi do czynienia, aby zmienili swój stosunek do tych użytecznych stworzeń. O konia należy dbać, bo im więcej się o niego dba, tem więcej on może pomóc, tem lepiej pracuje. Ochrona konia — to nakaz chwili, to także dobrze zrozumiany interes woźnicy, gdyż im lepiej on konia traktuje, tem dłużej koń ten mu służy, tem więcej może przez konia zarobić.

Należałoby także zwrócić się do władz bezpieczeństwa z apelem, aby w stosunku do woźniców, którzy katuszą swoje konie występowały z całą bezwzględnością, równą tej, z jaką woźnice odnoszą się do koni. Może ten sposób spowoduje, że konie będą traktowane w ten sposób, na jaki przez swoją ciężką pracę zasługują.

Ciężkie szkody wyrządziła burza w Holandji.

Siedem osób utonęło.

Amsterdam, 21 listopada. Ze wszystkich stron Holandji słychać o ciężkich szkodach, jakie spowodowała burza. Obok Wemeldinge na Oosterschelde przychylił się statek reński „Philligone” i zatonął natychmiast. Załoga, składająca się z łódkarza, jego rodziny i jednego majtka, w łącznej ilości pięciu osób, utonęła. Obok Arcen n. Maasa przychylił się motorowiec „Schreck-

horn” z Brazylii i zatonął. Kapitał statku stracił przytem życie. Łódkarz holenderskiego statku „Volant” kursującego na Renie, został rzucony burzą do rzeki i zatonął.

Donoszą jeszcze o szeregu innych niesześciśliwych wypadkach. Tak naprzykład kilka statków rzecznych i przybrzeżnych wskutek burzy przybiło do lądu.

Dziś Kino „WANDA” Kraków, ul. św. Gertrudy 5

NIUSPRAWIEDLIWIONA GODZIJA największy komedjowy sukces świata według głodnej sztuki Stefana Becki'ego. 8271

W rolach głównych: GUSTI HUBER, GUSTI WOLF, HANS MOSER, A. EDTHOFER, THEO LINGEN. Początek progr. godz. 3, 5 i 7. — Poranek w niedzielę 26/11 o godz. 10 i 12.

Kraków siedzibą Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej.

Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej przejmie agendy Dyrekcji Kolejowej Łódź. — Część biur przeniesiono do Krakowa.

Kraków, 21 listopada. Krakowski dziennik urzędowy „Kraukauer Zeitung” donosi:

Generalny Gubernator okupowanych ziem polskich minister Rzeszy dr Frank przekazał prezydentowi Beckowi z dotychczasowej Dyrekcji Kolejowej w Łodzi funkcje Prezydenta Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej w Krakowie. Sprawy prowadzone dotychczas przez Dyrekcję Kolejową w Łodzi przechodzą obecnie do Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej w Krakowie. Dotychczasowy Oddział Ruchu w Krakowie, podlegający Dyrekcji Kolei Państwowych w Opolu, podlega obecnie jako Dyrekcja Ruchu w Krakowie, Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej.

Prezydent Beck przeniósł siedzibę swego urzędu z Łodzi do Krakowa w dn. 15 bm. Równocześnie została przeniesiona do Krakowa część urzędów kolejowych. W Łodzi pozostało jedynie biuro kolejowe, które prowadził sprawę kolejową pod nazwą: Dyrekcja Kolei Łódź-Placówka dla załatwiania spraw. Placówka ta mieści się w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 113, telefon dla informacji 20.006. Urzędy, znajdujące się jeszcze dotychczas w Łodzi, jak: pełnomocnicy kolejowi, urzędy ruchu, służba maszyn; wydziały: budowlany, personalny, kasowy wraz z komisją kontrolną zostaną w ciągu najbliższych tygodni przeniesione także do Krakowa.

Towarzystwo Ubezpieczeń „ORZEŁ” S. A.
Oddział w Krakowie, Andrzeja Potockiego 9
przyjmuje ubezpieczenia:
od ognia, kradzieży z włamaniem, transportowe i gradowe.
Poszukuje się przedstawicieli na wszystkie miasta.

Ceny maksymalne zboża i mąki zostały ustalone.

Rozporządzenie Gubernatora okręgu krak. — Premje za rychłe dostawy.

Kraków, 20 listopada. Celem zapewnienia przyspieszonej młócki zboża, zgodził się Szef Okręgowy krakowskiego dystryktu na wypłacanie premji za dobrowolne dostawy zboża. Wysokość i okres udzielania tych premji są ograniczone. W terminie od 20 listopada do 31 grudnia 1939 r. na 100 kg zboża będzie przysznawana kwota 5 zł. W okresie od 1 stycznia do 29 lutego 1940 r. wyniesie premja już tylko 3 zł za 100 kg. Przy uwzględnieniu wspomnianych premij zostanie wstrzymane.

Producenci zboża winni zatem w swym własnym interesie, dostawić możliwie szybko i dobrowolnie zbierające zboże po pokryciu własnego zapotrzebowania. W ten sposób przyczynią się oni sprawie zaopatrzenia ludności w zboże chlebowe a także zapewnią sobie znaczną korzyść materialną. Z naciskiem należy zaznaczyć, że z chwilą wejścia w życie nowych cen dla odnośnych czasokresów, wszelkie próby sprzedawania zboża po wyższych niż prze-

widziano cenach, będą najsurowiej karane. Przy uwzględnieniu wspomnianych premij, rozporządzenie szefa okręgu ustala następujące ceny maksymalne zboża:

I. Sorta (przy 70 kg/hl i mniej niż 8% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) w młynie za 100 kg (cena hurtowa)	do 31 XII 1939 r.		od 1. I. 1940 r.	
	Zł.	29. II. Zł.	Zł.	Zł.
	22.50	20.50	17.50	
	23.50	20.50	18.50	
II. Sorta (przy 68 kg/hl i mniej niż 5% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) w młynie za 100 kg (cena hurtowa)	21.50	18.50	16.50	
	22.50	20.50	17.50	
b) Pszenica				
I. Sorta (przy 75 kg/hl i mniej niż 8% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) w młynie za 100 kg (cena hurtowa)	20.50	18.50	16.50	
	21.50	19.50	17.50	

II. Sorta (przy 72 1/2 kg/hl i mniej niż 5% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) w młynie za 100 kg (cena hurtowa)	29.50		27.50		24.50	
	30.50	28.50	25.50	23.50	20.50	18.50
c) Jęczmień						
I. Jęczmień przemysłowy (przy 72 kg/hl i mniej niż 8% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) w młynie za 100 kg (cena hurtowa)	28.50	21.50	18.50			
	24.50	21.50	19.50			
II. Jęczmień na paszę: przy 60 kg/hl i mniej niż 8% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) na składzie za 100 kg (cena hurtowa)	20.—	18.—	15.—			
	21.—	19.—	16.—			
d) Owies						
I. Sorta (przy 45 kg/hl i mniej niż 8% zanieczyszczenia) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) na składzie za 100 kg (cena hurtowa)	23.—	21.—	18.—			
	24.—	22.—	19.—			
II. Sorta (przy 40 kg/hl i mniej niż 5% zanieczyszczenia) z dopuszczalnym lekkiem nawilgoconiem) w miejscu dostawy za 100 kg (cena produkcji) na składzie za 100 kg (cena hurtowa)	22.—	20.—	17.—			
	23.—	21.—	18.—			

Przy gatunkach zboża wyżej wymienionych jest dopuszczalna podwyżka ceny o 20% za zboże do siewu.

W wypadku, jeżeli producent nie podejmie się przewozić zboża do miejsca dostawy, należy od powyższych cen produkcji odliczyć po 0.50 zł na 100 kg.

Przy niedobrowolnej dostawie do 29 lutego 1940 r., należy płacić tylko wyszczególnioną w 3-ciej szpalcie, ustaloną od dnia 1 marca 1940 r. najwyższą cenę, bez żadnej premji.

Ceny maksymalne mąki i otrąb.

Ceny maksymalne mąki i otrąb ustala się tymczasowo z ważnością do 31 grudnia 1939 w sposób następujący:

a) Cena hurtowa	
za mąkę żytnią (90% przemiału) za 100 kg w młynie	Zł. 32.80
za mąkę żytnią (90% przemiału) za 100 kg na składzie	Zł. 33.50
za otręby żytnie za 100 kg w młynie	Zł. 14.—
za otręby żytnie za 100 kg na składzie	Zł. 14.50
Cena detaliczna	
za mąkę żytnią (90% przemiału) za 1 kg	Zł. 0.37
za otręby żytnie za 1 kg	Zł. 0.16
Cena hurtowa	
za żytnią mąkę razową (90% przemiału) za 100 kg w młynie	Zł. 29.55
za żytnią mąkę razową (90% przemiału) za 100 kg w składzie	Zł. 29.—
Cena detaliczna:	
za żytnią mąkę razową (90% przemiału) za 1 kg	Zł. 0.29
b) Cena hurtowa	
za mąkę pszeniczną (70% przemiału) za 100 kg w młynie	Zł. 48.—
za mąkę pszeniczną (70% przemiału) za 100 kg w składzie	Zł. 49.—
za otręby pszen. za 100 kg w młynie	Zł. 15.—
za otręby pszen. za 100 kg w składzie	Zł. 16.—
Cena detaliczna:	
za mąkę pszeniczną (70% przemiału) za 1 kg	Zł. 0.55
za otręby pszeniczne za 1 kg	Zł. 0.18

Sporządzanie mąki żytniej lub pszennej w innym stosunku przemiałowym jest zakazane.

Stosowane dotąd zwyczaje handlowe pozostają niezmiennione. Rozporządzenie dotyczące ustalenia cen maksymalnych zboża, mąki i otrąb z dnia 25 września 1939 r. (Dziennik Rozporządzeń Szefa Administracji Cywilnej w Krakowie nr. 4 z 24 września 1939 r., str. 3) zostaje tem samym uchylone.

Niniejsze rozporządzenie nabiera mocy obowiązującej dnia 20 listopada 1939 r.

Żydzi muszą nosić białe opaski.

„Kraukauer Zeitung” zamieszcza rozporządzenie Gubernatora Krakowa w sprawie oznak dla ludności żydowskiej Krakowa. Rozporządzenie to brzmi następująco:

Gubernator okręgu krakowskiego zarządza, że wszyscy Żydzi w wieku od 12 lat muszą, począwszy od dnia 1. grudnia br. nosić poza obrębem swego mieszkania — widoczne oznaki. Rozporządzeniu temu podlegają również i ci Żydzi, którzy przybawają na teren okręgu krakowskiego dla załatwienia swych interesów. Muszą oni nosić oznaki w czasie swego pobytu na terenie okręgu.

Za żyda uważany jest w myśl powyższego rozporządzenia:

- 1) kto należy lub należał do żydowskiej społeczności wyznaniowej;
 - 2) każda osoba, której ojciec lub matka należy lub należała do żydowskiej społeczności wyznaniowej.
- Oznaką przynależności do żydostwa jest biała opaska z białą gwiazdą syjońską, umieszczoną na zewnętrznej stronie opaski, noszona na prawym ramieniu na ubraniu względnie płaszczu. Opaska musi być szeroka co najmniej na 10 cm, gwiazda syjońska musi być tak wielka, aby przeciwległe końce były oddalone od siebie o 8 cm. Żydzi, którzy nie poddadzą się temu zarządzeniu — będą surowo ukarani. Za wprowadzenie powyższego zarządzenia w życie, jak również za zaopatrzenie żydów w opaski odpowiedzialni są żydowskie gminy wyznaniowe.

Poszukiwanie się wzajemne

DLA Stefani Brodowej ze Słaczowa mam wiadomość o ojcu: Kraków, Mikołajska 20, m. 2. 7752

PIETRASZEWSKI Jerzy, inż. rolny maj. Kołocin koło Łodzi, widzi się Lublińskie. Jechał kierunek Węgry-Rumunja... ZBIGNIEW BATKO, lat 13 — kłoby wiedział o nim: Batkowa, Rzaska 76, p. Mydkański. 8181

MAGISTER farmacji rutynowany, katolik, posiada kasy pod rządą apteki, Złogozenia: Sklep Siomani, Sławkowska 24, dla „Magistra”. 7129

SPRZEDAM KAMIENICĘ I KILKA PARCEL — Kraków bardzo korzystnie, bez pośredników. Gońiec Krakowski, Kraków, 8146

SPRZEDAM sklep modny, w Warszawie, w przybliżeniu, na ulicy Starowolskiej, Złogozenia do Gońca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 8154”. 8154

SPRZEDAM maszynę do szycia Singera w dobrym stanie. Ogłądać 11—12, Kościuszki 52 b, m. 4. 8176

SPRZEDAM maszynę krawiecką z motorem: Kraków, Paulińska 18, m. 1. 8043

SPRZEDAM maszynę krawiecką z motorem: Kraków, Paulińska 18, m. 1. 8043

Lokale

WŁAŚCICIELE REALNOCI! mieszkanie wynajmujemy NATYCHMIAST, dając solidnych lokatorów. — Złogozenia wulnych mieszkań przyjmujemy BEZPŁATNIE: STAROWISŁA 12, „GWARANCJA” — Centralne Biuro Mieszkalowe. 8093

Kupno

DOM, parcie w Krakowie lub okolicy kupię — gotówka dysponuje. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 8097”. 8097

Spredzadz

UBRANIA, płaszcz czysty chemicznie — farbuje najtaniej (również w wójskowych materyj). w kolorach przerabowuje — Firma Franciszek Jogalla, Kraków, Dietla 93. 7804

Wolne posady

INTELEKTYWNA pani, ciekawa, wzmaga na wieś do pomocy w domu jednej osoby. Gońiec Krakowski, Kraków, „Nr. 8151”. 8151

Spredzadz

UBRANIA, płaszcz czysty chemicznie — farbuje najtaniej (również w wójskowych materyj). w kolorach przerabowuje — Firma Franciszek Jogalla, Kraków, Dietla 93. 7804

Spredzadz

UBRANIA, płaszcz czysty chemicznie — farbuje najtaniej (również w wójskowych materyj). w kolorach przerabowuje — Firma Franciszek Jogalla, Kraków, Dietla 93. 7804

Spredzadz

UBRANIA, płaszcz czysty chemicznie — farbuje najtaniej (również w wójskowych materyj). w kolorach przerabowuje — Firma Franciszek Jogalla, Kraków, Dietla 93. 7804

Spredzadz

UBRANIA, płaszcz czysty chemicznie — farbuje najtaniej (również w wójskowych materyj). w kolorach przerabowuje — Firma Franciszek Jogalla, Kraków, Dietla 93. 7804